

Lupčianske zvesti

www.slovenskalupca.sk

19. ročník

OBECNÉ NOVINY OBYVATELOV, RODÁKOV A PRIATELOV OBCE SLOVENSKÁ LUPČA

číslo 4 | december 2017

AKTUÁLNE V OBCI

Hrad
Lupča

2

ZO ŽIVOTA ŠKOLY

Máme dva
defibrilátory

4

ZO ŽIVOTA ZUŠ

10. výročie Základnej
umeleckej školy

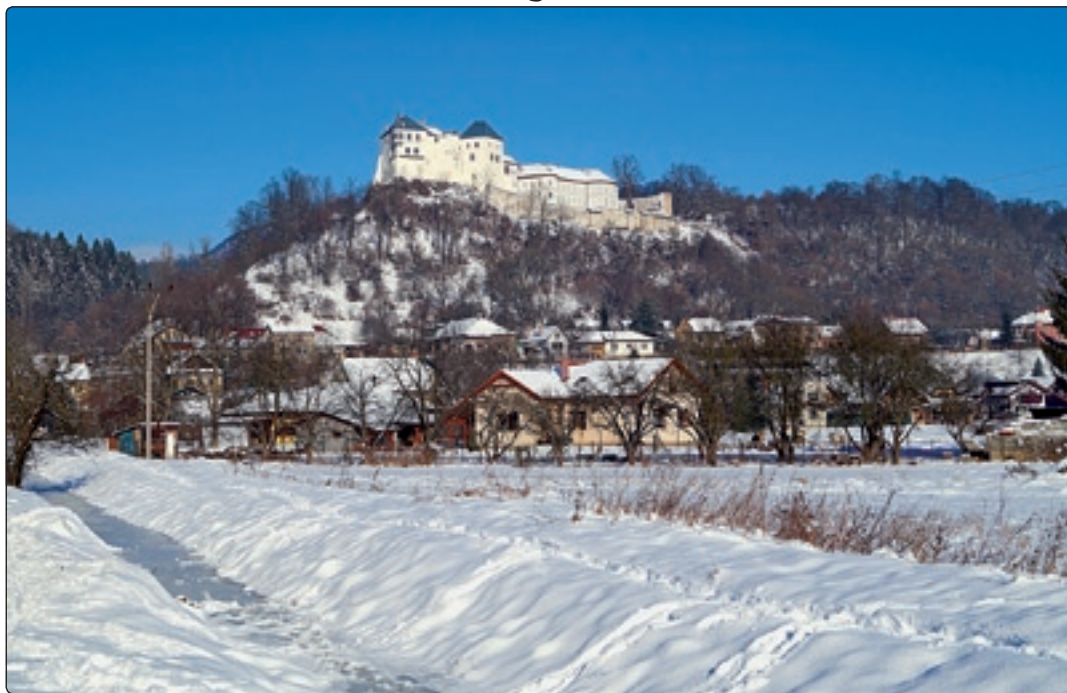
6

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

Harmonogram
zberu plastov

9

Vianočné zamyslenie

„Najkrajšie darčeky tie nie sú v škatuliach, sú ukryté tam niekde v hĺbke, v nás. Skúsme si ich na Vianoce priať, možno ich prinesie ten, kto nás má rád.“

Vianoce sú sviatky, na ktoré sa všetci azda najviac tešíme. Majú svoje čaro pre malých i veľkých. Prinášajú nám slávnostné a zároveň tajuplné ovzdušie: stromček, jasličky, sviečky, darčeky, hračky, rodinné návštevy, koledy či spoločná večera v rodinnom kruhu. V niektorých rodinách si zachovali tradičné pekné zvyky, možno prídu aj koledníci. Rozprávky a dojímavé programy môžu zanechať dojem milého sviatku, ktorý sa pohybuje na hranici čarovných snov najmä pre deti.

V tejto uponáhľanej dobe a v čase, keď žijeme čoraz rýchlejšie, je potrebné sa aj zastaviť. Na Vianoce sa v nás prebúdzajú tie najkrajšie pocity a snažíme sa s nimi podeliť so svojimi blízkymi a drahými. Hľadáme úprimné ľudské porozumenie a túžime po láskavom ľudskom dotyku. Bolo by krásne, keby to

tak mohlo byť aj v obyčajnom každodennom živote. Preto si vážme jeden druhého a zachovajme si slávnostné chvíle z vianočných a novoročných sviatkov po celý rok.

Mali by sme zažehnať všetko zlo a nenávisť, aby sme do nového roka vstupovali s čistým štítom a pokojom v duši.

Milí spoluobčania!

Máme tu Vianoce a blíži sa nový rok. Možno si povzdychneme, že tento krásny čas trvá tak krátko.

Je to obdobie, keď sa každý snaží byť s blízkymi, keď si viac uvedomujeme silu priateľstva, lásky, úcty a obetavosti, pokoja a mieru. Čas, keď sa môžeme na chvíľu pristať, zaspomínať si. Zamyslieť sa nad čarom a atmosférou vianočných sviatkov. Nezabudnúť na svojich blízkych, priateľov a známych, aby v tomto čase nebol nikto sám.

Preto mi, milí spoluobčania, dovoľte, aby som vám zaželel radostné a pokojné prežitie vianočných sviatkov.

Želám vám, aby sa splnili vaše priania, očakávania a predsavzatia. Naším deťom želim, aby si pod vianočným stromčekom našli ten najkrajší darček, aký si vysnívali.

Všetkým spoluobčanom príjemné sviatky, šťastie v duši, pokoj, lásku a pevné zdravie v rodinách žela

Ing. Miroslav Macák
starosta obce

a kolektív pracovníkov obecného úradu

*Želáme vám šťastné a pokojné sviatky vianočné,
do nového roku veľa lásky, ktorá hory prenáša, veľa šťastia, ktoré dušu povznáša,
veľa zdravia, ktoré kúpiť nedá sa a tiež úspech v práci, ktorá chlieb vám prináša.
Rozvaha nech nedopusť urobiť vám chybný krok,
s priateľstvom a láskou v srdci privítajte nový rok.*

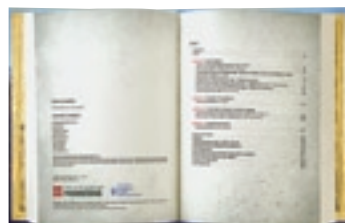
Lupčianske zvesti

HRAD L'UPČA

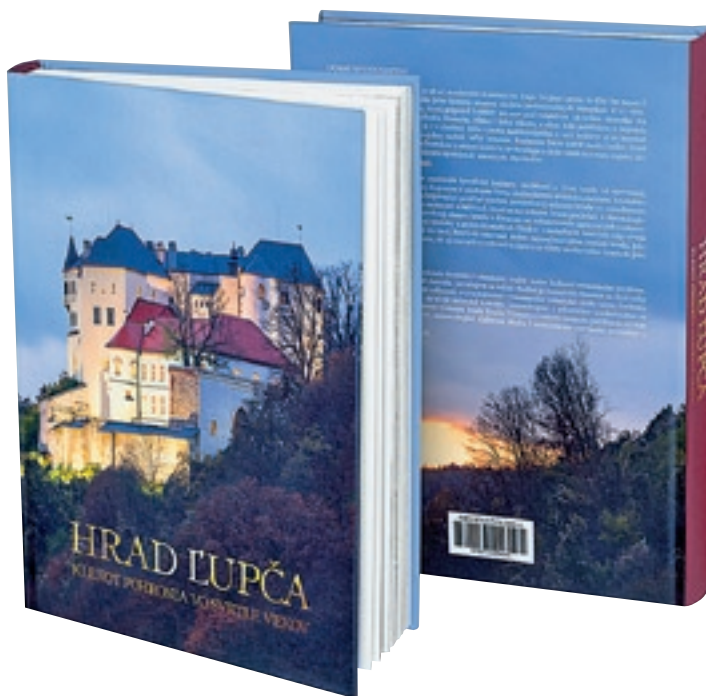
Klenot Pohronia vo svetle vekov

Nová kniha o hrade Lupča predstavuje významný počin slovenskej historiografie a výrazne prispieje k rozšíreniu poznatkov o dejinách celého regiónu. Knihu ako celok hodnotím na základe štruktúry i obsahovej kvality textov na vysokej úrovni. Hodnotu a odbornú fundovanosť textov zaručuje široký autorský kolektív, pozostávajúci z odborníkov venujúcich sa profesionálne archívnemu i terénnemu výskumu hradu Lupča. Čitateľ tak má možnosť dozvedieť sa podrobnosti z jeho dejín, stavebného vývoja, pamiatkovej obnovy a súčasných aktivít. Spracovanie jednotlivých kapitol prebiehalo na základe najnovších výskumov a skúmania dosiaľ nepublikovaných prameňov. Textová časť štylisticky a obsahovo dopĺňajú preklady dobových prameňov, medailóny osobností a rôzne zaujímavosti tematicky previazané s hlavným obsahom. Uverejnené plány, kresby a fotografie patria vo väčšine prípadov k originálnym vyobrazeniam Lupčianskeho hradu. Verím, že na 368 stranách si každý čitateľ nájde to čo bude hľadať.

Kapitola I. – Dejiny hradu

Prednosťou monografie je text opierajúci sa o hlbokú znalosť pramenného materiálu. Archeologický výskum prebiehajúci v posledných desaťročiach umožnil zhodnotenie nálezových situácií z najstarších období, ktoré predtým z dôvodu nepretržitého využívania hradu nemohli byť preskúmané. Spolu s analýzou stredovekých diplomatických i naratívnych prameňov a umeleckohistorickým rozborom sa tak podarilo vytvoriť plastický obraz stredovekej histórie hradu ako správneho, vojenského a hospodárskeho centra rozľahlého regiónu ležiaceho v blízkosti rozvíjajúcich sa banských miest. Z výskumov novšieho listinného i aktového materiálu vyplýva, že blízkosť banských revírov ovplyvňovala osudy hradu i v období novoveku,

kedy sa hradné panstvo stalo dôležitým zdrojom surovín potrebných k banskej prevádzke. Práve z toho dôvodu ho panovníci už nezverili do súkromnej držby, ale vždy len do zálohu a nakoniec ho spravovali priamo prostredníctvom banskej komory. Publikované a komentované preklady dobových popisov a inventárov hradu, tabuľky výnosov panstva, súpisy obyvateľstva, majetkov a príjmov priamo sprostredkujú čitateľovi bežný život na hrade i v podhradí v období raného novoveku. Spracovanie najnovších dejín hradu prebiehalo opäť na základe podrobného skúmania archívnych materiálov a je veľmi vhodne obohatené výsledkami bádania orálnej histórie. Základný text náležite dopĺňajú z latinčiny a maďarčiny preložené ukážky z prameňov i dobovej literatúry, plány hradu a obrázky.

Kapitola II. – Stavebný vývoj hradu

Autorom je dlhoročný pamiatkár, výskumný pracovník a pedagóg Ing. arch. Ivan Gojdič. Autor sa výskumu hradu venuje od počiatku jeho komplexnej obnovy

v r. 2002. V texte podrobne analyzuje špecifické hodnoty, osobitosti a vývoj hradu od jeho založenia a situovania opevnenej pôvodne jednoduchej pôdorysnej dispozície s donjonom a priliehajúcimi stavbami obytného a hospodárskeho charakteru k postupne čoraz zložitejšiemu architektonickému vývoju hradného komplexu.

Kapitola III. – Pamiatková ochrana a obnova hradu

Autorkou prvej časti tejto kapitoly nazvanej Z histórie pamiatkovej ochrany hradu / do r. 2002 / je historička PhDr. Henrieta Žažová, PhD. Na základe podrobného archívneho výskumu zhrnula spracovateľka dejiny pamiatkovej ochrany hradu do poslednej zmeny vlastníka a začatia jeho komplexnej pamiatkovej obnovy v r. 2003. Aj pri bohatom faktografickom materiáli je text veľmi dobre a pútavo štylizovaný a približuje názory na obnovu hradu na pozadí širších historických a kultúrnych súvislostí, v ktorých sa prirodzeným spôsobom formulovali aj názory na definovanie kultúrnej

pamiatky ako takej, dôležitosti jej zachovania a metódy obnovy. Druhá časť tejto kapitoly s názvom Reštaurovanie a obnova hradu Lupča v r. 2003 – 2017 sa podrobne venuje komplexnej pamiatkovej obnove hradu, ktorú nový vlastníak realizuje postupne od r. 2003 až dodnes. Jej autorom je renomovaný slovenský reštaurátor, žiak prof. K. Veselého, akad. mal. Jozef Dorica.

Kapitola IV. – Hradný sprievodca

Text kapitoly je rozvrhnutý do dvanástich častí, ktoré sú venované nielen najzaujímavejším častiam hradu, jeho zariadeniu, expozičným priestorom ale aj starostlivo vybraným tipom na výlety návštevníkov hradu do jeho blízkeho okolia. Nie náhodou je do tejto kapitoly sústredených najviac hypertextových odkazov venovaných čriepkom z histórie hradu / Hlava býka, Inventár kaplnky, Vešelený zvon, Posledný zemiansky erb alebo pamiatkam v Slovenskej Lupči / Morový stĺp / atď.

Mgr. Vladimír Homola – kastelán hradu Lupča a zostavovateľ novej publikácie o hrade Lupča

Pohľad na knihu od recenzentky PhDr. Martiny Hrdinovej, PhD.

Hrad na obci Slovenská Lupča je už od stredoveku dominantou kraja. Zrejme i preto, že po dlhú dobu nepatrí k prístupným pamiatkam, stála jeho história stranou záujmu profesionálnych historikov. O to významnejším počinom je publikácia, ktorú pripravil kolektív autorov pod redakčnou taktovkou historika Ota Tomečka a kastelána hradu Vladimíra Homolu. Hĺbka i šírka záberu, s akou bola publikácia o dejinách hradu a panstva Lupča pojatá, je i v dnešnej dobe vysoko nadštandardná a celý kolektív si za úspešné dovriešenie tak rozsiahleho projektu zaslúži veľké uznanie. Rozhodne bude patriť medzi knihy, ktoré poslúžia ako k zvýšeniu záujmu odborníkov z oblasti histórie, archeológie a dejín umenia o tento región, tak i k uspokojeniu zvedavosti a oprášeniu spomienok miestnych obyvateľov.

Aktívny október – Mesiac úcty k starším v DD a DSS Slovenská Ľupča

V Domove dôchodcov a domove sociálnych služieb v Slovenskej Ľupči sme strávili veľmi aktívny a pestrý október - Mesiac úcty k starším.

Vďaka Občianskemu združeniu Eurosia sme sa zapojili do projektu keramických dielní pod názvom Piece by Piece (kúsok po kúsku). Pri práci s hlinou viedli našich obyvateľov profesionálni keramikári manželka Smikovi z Popradu. Postupne počas troch stretnutí naučili našich starších ako si vymodelovať vlast-

né hlinené svietničky, naniesť na ne pestrý glazúrny náter a vytvorili spoločne krásny nástenný hlinený reliéf s jesenným motívom, pri ktorého výrobe a maľovaní participovali takmer všetci klienti.

Veľmi príjemným októbrovým prekvapením boli muzikanti - harmonikári pán Peter Solárik st. žijúci

v Slovenskej Ľupči a pán Ivan Priesol, Ľupčan, žijúci dlhé roky v Kanade. Pán Priesol sa stále rád vracia do svojho rodiska a my sme radi, že počas októbrovej návštevy zavítali s pánom Solárikom aj k nám. Naším obyvateľom zahrli obaja muzikanti už po niekoľkokrát. Tak ako po minulé roky, aj teraz zožali veľký úspech. Keďže veľa našich seniorov ich pozná či si dobre pamätá ich vystúpenia, zvali sa ako starí známi. Spoločne s pánom Solárikom a pánom Priesolom si zaspievali a zatancovali pri hre harmoniky rýchle dynamické aj clivé melódie. Ľudové piesne v podaní oboch harmonikárov vyťahli do kola aj obyvateľov,

ktorí sa len neradi zúčastňujú spoločenských podujatí a spievali, spomínali, žiarili spokojnosťou.

V októbri sme privítali dve zdravotné klaunky Boženku a Milenku z OZ Červený nos. Uletené klaunky rozosmiali každého smiechuchtivého klienta DDaDSS a jemne pohladili piesňou srdiečko všetkým ťažko chorým i spočiatku neprístupným seniorom.

K obľúbeným vystúpeniam našich obyvateľov patrí už tradične predstavenie detí a mládeže z DFS Dratvárik. Zaspievali a zatancovali svoj nový program nadšeným poslucháčom. Seniorov potešilo aj milé vystúpenie detí z Materskej školy

v Slovenskej Ľupči i vlastnoručne vyrobené jesenné srdiečka, ktoré podarovali každému dojatému divákovi.

Vyvrcholením októbra v DDaDSS v Slovenskej Ľupči bola oslava 80-tich narodenín našej obyvateľky pani Paulíny Lipoldovej. Keďže je u nás starou známou vecou, že pani Paulínka veľmi ľúbi ľudovú hudbu pána Majerika z Prieochodu, príbuzní pani Paulínky pre ňu pripravili veľkú oslavu práve s harmonikárom pánom Majerikom. Oslava bola ná-

ramná. Gratulantov bola plná kopa, ľudovej hudby s harmonikou a silným hlasom pána Majerika pozhnané a tanečníkov ešte viac. Obyvatelia, personál sa zabávali až do tmy a spokojnosť v tvári pani Paulínky a jej dcéry Lenky, ktorá všetko zorganizovala, hovorila za všetko.

Mgr. Jana Mojšová

Aktivity SČK v Slovenskej Ľupči

Charitatívna zbierka šatstva

V dňoch 10.- 11. októbra sme zorganizovali zbierku zimného šatstva pre charitatívne účely. Zapojilo sa do nej viac ako 40 rodín a tak sa odvážala na dvakrát. Ďakujeme všetkým, ktorí sa do zbierky zapojili a tiež pánu farárovi Jakušovi za poskytnutie priestorov na evanjelické fare.

Charitatívna zbierka šatstva

Poseďenie s dôchodcami

Výbor SČK pozval dôchodcov, členov červeného kríža nad 70 rokov, na poseďenie pri príležitosti podujatia „Október, mesiac úcty k starším.“ Po príhovore predsedníčky SČK sa rozprúdila voľná debata, ponúkli sme chutné občerstvenie a pri odchode dostal každý malý darček.

Poseďenie s dôchodcami

Poseďenie s darcami krvi

V novembri už tradične zorganizoval Ľupčiansky SČK v spolupráci s obcou stretnutie darcov krvi. Po kultúrnom programe, v ktorom vystúpil DFS Drienka, sa prítomným prihovorela predsedníčka SČK v Slovenskej Ľupči pani Elena Pašková. Spoločne so starostom obce Ing. Miroslavom Macákom a členkou

výboru pani Krajčovou odovzdali prítomným darcom malé darčeky za ich prístup k hodnotám ľudského života. Tohtoročné stretnutie s darcami bolo šestnásťte, o občerstvení sa postaral výbor SČK. Po družnej debате sme sa vo večerných hodinách rozchádzali domov a niektorým sa veru ani nechcelo odísť.

Ďakujeme všetkým zúčastneným a veríme, že darcov bez náro-

Poseďenie s darcami krvi

ku na finančnú odmenu bude pribúdať. Ako povedal filozof Platón: „Starajúc sa o šťastie iných, nachádzame svoje vlastné.“

Výbor SČK

Tatry

V pondelok ráno 16. októbra o ôsmej hodine sme nasadli do autobusu a vyrazili sme na cestu do Tatier. Zdalo sa, že počasie bude nádherné, a tak aj bolo. Cestou sme sa zastavili v skanzene v Pribyline, kde sme mali prehliadku kaštieľa, kostola a domčekov s krásnym dobovým zariadením. Po skončení prehliadky sme opäť nasadli do autobusu a pokračovali sme v ceste do Tatranskej Lomnice. Po vystúpení z autobusu na parkovisku sme sa posilnili v stánku s občerstvením a šli sme k lanovke. Nasadli sme do kabínkovej lanovky pre 4 osoby, neskôr sme presadli do väčšej a modernejšej. Bol to veľký zážitok a niektorí sme mali aj trochu strach, keď nás to pri prechádzaní cez stĺpy triaslo v kabínke. Rýchlo sme vystúpili pri Skalnatom plesu a tešili sme sa pohľadom na Lomnický štít. Potom sme si zaskákali po kameňoch na okraji Skalnatého plesa, vyjašili sme sa na prelízkach, posilnili sme sa desiatou a naša pešia túra sa začala. Išli sme pešo na Hrebienok. Zastavili sme sa na Zamkovského chate, kde nám dobre padlo pochutnať si na polievockách, a niektorým aj haluškách. Cestou sme obdivovali krásu vodopádov a na ďalšej trase sme mali možnosť stretnúť a dokonca aj nakrmiť lišku, pričom druhá prešla popri nás a zobďaleč pozorovala svoju kamarátku. Možno čakala, či jej tiež niečo nechá, no už sme nemohli ďalej čakať, pretože sme včas museli prísť na stanicu pozemnej lanovej dráhy na Hrebienku, odkiaľ sme sa zviezli do Starého Smokovca. Tam nás už čakal náš autobus. Nasadli sme a plní zážitkov a aj trochu unavení sme sa vracali domov a tešili sme sa, že nám vyšlo krásne počasie. Máme veľa pekných fotiek a zážitkov.

Žiaci 6. ročníka

Máme dva defibrilátory!!!

Do včera sme boli jedna z mála škôl na Slovensku, ktorá vôbec mala jeden defibrilátor. Od 27.11.2017 sme pravdepodobne jediná škola na Slovensku, ktorá ich má dva. V rámci projektu „Záchrana som ja“, do ktorého sa zapojilo 376 škôl a vyhralo 50 škôl, nám doniesli záchranári z FALCK výherný defibrilátor. Tým to však neskončilo. Od rána si pre nás pripravili kurz 1. pomoci (pre všetkých žiakov 1. stupňa i pedagógov školy) na troch stanovištiach. Na prvom stanovišti

sme sa naučili používať defibrilátor a poskytnúť 1. pomoc pri oživovaní plyšového macka. Na druhom stanovišti sme sa učili Gordonov úder (úder medzi lopatkami) a ako pomôcť kamarátovi, keď sa bude dusiť. A keď to nepomôže, vieme spraviť Heimlichov manéver. Na poslednom stanovišti sme si zopakovali vedomosti o dopravnej bezpečnosti a naučili sme sa privolať 1. pomoc. Na záver si pre nás naši záchranári pripravili krásne prekvapenie. Bol to zásah prvej pomo-

ci - ako skutočný so sanitkou i záchranármi. Mohli sme si pozrieť i sanitku z vnútra. Celým dňom nás sprevádzal náš kamarát Falcko. Ďakujeme záchranárom za krásny a poučný deň. Veríme, že defibrilátor na našej škole nebudeme musieť nikdy použiť, ale ak by náhodou, tak ho budeme vedieť správne použiť aj my žiaci. Sme radi, že máme väčšiu šancu zachrániť niekomu život.

žiaci 4.B triedy

„Záchrana som ja“

Žiaci 4.B triedy sa zapojili do súťaže „Záchrana som ja“, ktorú vyhlásili nezisková organizácia Falc a Nadácia Allianz. Cieľom projektu je vrátiť tému prvej pomoci do základných škôl, naučiť deti dbať na svoju bezpečnosť, myslieť dopredu a predchádzať tak úrazom v škol-

ských zariadeniach. Výstupom bolo vytvorenie príbehu na tému prvej pomoci, ktorý musel spĺňať niekoľko podmienok. Naši štvrtáci to zvládli výborne a ich projekt bol spomedzi 376 škôl na Slovensku vybrán spolu s ďalšími 49 ako víťazní. Pre školu tak vyhrali ukážky prvej pomoci pre celý 1. stupeň, kurz prvej pomoci pre pedagógov a externý defibrilátor.

Z úspechu sa veľmi tešíme a veríme, že aj našou snahou a aktivitou bude naša školička ešte lepšia.

Jana Krížová

Štvrtáci na exkurzii v Podkoniciach

Na regionálnej výchove sme sa učili o dedinke Podkonice. Pani učiteľky nám ukazovali prezentáciu o všeličom: o domčekoch, o Pavlovi Tonkovičovi, o múzeu lyží, o krojoch, o Plešiach... Ale aby sme to všetko videli aj na vlastné oči, tak sa pani učiteľky dohodli a vybrali sme sa do Podkoníc. Pre Podkoničanov sme ako darček pripravili záložky do kníh s rôznymi zvieratkami alebo príškami. A potom už nastal ten deň, kedy sme mohli ísť. Tešili sme sa na návštevu obecného úradu, múzea lyží i na návštevu školy. Ako prvý sme navštívili obecný úrad, kde nás privítal pán starosta M. Vráb. Ukázal nám izbu Pavla Tonkoviča, v ktorej bola sedačka, na ktorej sedával, knihy, ktoré čítal a aj klavír, na ktorom hrával a komponoval. Vo vedľajšej miestnosti nás ešte zaujali kroje a drevený peráčnik.

V múzeu lyží nás už čakal p. Bobák, ktorý nám poukazoval mnoho starodávnych lyží, lyžiarskych to-

pánok a sánok. Ukázal nám aj lyže slávnych lyžiarov a aj svoju fotku s M. Schiffrinovou, ako sa spolu vezú na lanovke. Vo dvore sme videli rôzne lanovky a do jednej z nich sme sa aj posadili. Po prehliadke múzea sme šli do školy.

V škole si pre nás Lucka, Tanička a Linda so svojimi žiakmi pripravili zaujímavý program. Najprv sme hrali „Dobre vedieť“ a potom sme si vyrábali kávové ovecky. Každý Lupčan mal Podkoničana za pomocníka a podarilo sa nám vyrobiť naozaj krásne ovecky. Občerstvili sme sa s výborným chlebíkom s pomazánkou (najviac nám chutila rybacia) a na záver sme si zatancovali.

Bol to krásny deň a dúfame, že sa s kamarátmi z Podkoníc stretne opäť!

Ďakujeme krásne p. starostovi, p. Bobákovi a pani učiteľkám za krásny program.

Ema Kováčiková,

Monika Šmolďasová, Patrícia Pokorná

Noc výskumníkov

29.9. v piatok po vyučovaní o 15:00 hodine sme sa viaceré triedy stretli na vlakovej stanici v Slovenskej Lupči. Vyrazili sme na akciu s názvom „Noc výskumníkov“, ktorá sa konala v SC Európa v Banskej Bystrici. Po príchode do nákupného centra nás čakali rôzne stánky, kde sme si mali možnosť vyskúšať mnohé veci, pokusy, niečo si vyrobiť, dokonca aj vyhrať. Vyskúšali sme si odposluch v tlmočnickej kabínke, zahrali sme sa na redaktorov, moderátorov, tlmočníkov. Videli sme aj pekné spoločenské tance, ktoré nám predstavili starší žiaci z rôznych škôl. Neskôr sme sa takmer všetci zhromaždili k pódiumu, kde sme očakávali príchod youtubera Matúša. Moderátor vybral piatich z nás, ktorí sme vystúpili na pódium a Matúš nám dával otázky. Kto odpovedal správne na najviac otázok, mal možnosť vyhrať rôzne predmety ako napríklad zošit, pero, bluetooth slúchadlá, prenosnú nabíjačku, či dokonca smart hodinky, čo sa podarilo našej spolužiačke a kamarátke Laure a všetci sme sa spolu s ňou z výhry tešili.

Žiaci 6. ročníka

DFS Drienka v roku 2017

Rok 2017 bol pre členov DFS Drienka výnimočne úspešný. Náš štvrtý rok existencie bol sprevádzaný radosťou, nadšením a vzájomným porozumením.

Pred rokom sme vo vianočnom príspevku napísali, že *chceme byť profesionálne úspešní, priateľskí a k sebe priami*. Sme vďační, že sa nám to naplnilo.

Úspech pozostával z výkonov, zánietenia a radosti z tanca našich detí. V roku 2017 sme vystupovali na 34 vystúpeniach doma i v zahraničí a spoločne sme navštívili viaceré kultúrne festivaly a podujatia. Sme radi, že naše vystúpenia sú už tradičným programom obecných slávností v blízkom okolí (Moštenica, Hiadel, Brusno...). Medzi najväčšie úspechy považujeme krásne umiestnenie – zlaté pásmo našej strednej zložky na okresnom kole súťažnej prehliadky detských folklórnych súborov v Banskej Bystrici s tancom Na chlebič a postup do krajského kola. Tam sme získali strieborné pásmo a s úsmevom sme prišli domov z Kokavy nad Rimavicou. V súťažnej prehliadke v speve skupín a sólistov a v hre na detských ľudových nástrojoch O Ponickú fujarku sme získali päť umiestnení v siedmich kategóriách. Najväčším – medzinárodným úspechom našej najstaršej tanečnej zložky bolo získanie veľkej – hlavnej ceny Medzinárodného folklórneho festivalu Catalina v Rumunskom Iasi z 21 folklórnych súborov sveta. V Iasi ocenili aj našu sólu speváčku Lauriku Fodorovú krásnym 2. miestom. O takomto úspechu sme ani nesnívali a stal sa skutočnosťou. Náš súbor ste mohli zazrieť aj v televízii a tohto roku hneď 3x v národnej a 3x v zahraničnej.

Naše priateľstvo v súbore je zrejme každému hneď viditeľné a v mnohom i „hmatateľné“. Deti

si medzi sebou pomáhajú, starší „vedú“ mladších k láske k folklóru, k tradíciám, ale aj k slušnému správaniu a vzájomnej pomoci. Sú im vzorom a mladšie deti ich majú radi. Vzájomne sa tešia na skúšky, vystúpenia a spoločné akcie.

Náš kolektív je jedna veľká rodina. Priateľstvo medzi vedením súboru a rodičmi je tiež krásne a mnohokrát „hmatateľné“. Ďakujeme za všetku podporu, vyjadrenú pochvalnými slovami, povzbudením, podporou a aj financiami či zháňaním tanečných súčiastok. A aj ako vedúci medzi sebou sme priatelia, ktorí sme sa našli na jednej „lodi“ a snažíme sa túto našu „loď“ viesť kreatívne, profesionálne, úspešne a bezpečne v našom folklórnom „mori“.

A či sme k sebe priami? Áno, sme. Niekedy to nie je pre nikoho príjemné. Ani pre toho, kto chce posúvať k lepším výkonom, napomína, kritizuje, dookola a dookola opakuje, ukazuje... a ani pre toho, kto má kritiku prijať, zobráť si ju

za svoju a snažiť sa zlepšiť. Nie je to jednoduché, ale som veľmi rada, že my to v súbore „dokážeme“ a otvorene – kriticky sa postavíme voči sebe. Jednak vo vzťahu k deťom a ich výkonom, ale aj vo vzťahu k sebe samým a našej tvorbe. A to nás posúva vpred. Vedie ku krásnym tanečným, hudobným i speváckym číslam, ale aj upevňuje priateľstvo.

V strúčnosti – to, čo sme si pred-savzali, sa nám splnilo, a preto ďakujeme. Budem sa opakovať ako

každý rok, ale úprimne, sme naozaj vďační. Ďakujeme našim deťom za ich vytrvalosť, húževnatosť, dobré srdiečko a ochotu na sebe pracovať. Ďakujeme našim najväčším podporovateľom, pomocníkom a sponzorom – rodičom. Ďakujeme riaditeľovi ZUŠ Mgr. Ivovi Petrikovi za podporu. Sme vďační nášmu zriaďovateľovi Obci Slovenská Lupča v zastúpení Ing. Miroslavom Macákom za ústretovosť, podporu, a to nielen finančnú. Ďakujeme všetkým, ktorí nám poskytli 2 % dane z príjmu a veľmi pekne ďakujeme všetkým našim sponzorom, bez ktorých by sme sa nedostali tam, kde sme v súčasnosti.

Ďakujem mojim priateľom a kolegom – Matke Fodorovej, Miškovi Majerovi, Táničke Šagátovej a Ivke Baczovej. Ďakujem aj našim muzikantom, najmä tým „stálym“, ale aj tým, ktorí nám ochotne chodia pomáhať zahrať na vystúpenia.

A čo by sme si prišli do roku 2018? Aby sa nám darilo minimálne tak ako v tomto roku... A možno aj o trochu viac, pretože v závere roku 2018 budeme oslavovať naše prvé 5. výročie založenia súboru. Čaká nás ťažký rok, máme mnoho plánov, a radi by sme pripravili viacero prekvapení. Chceme sa prezentovať najlepšie, ako vieme a bude nás to stáť veľa síl, ale tešíme sa! Budeme radi, ak nás aj naďalej budete podporovať ako doteraz a spoločne sa stretneme na slávnostnom programe k výročiu súboru.

K blížiacim sa vianočným sviatkom by sme vám chceli v mene kolektívu DFS Drienka popriať: „Nech pocít šťastia, radosti sa v dušiach vašich rozhostí, keď Štedrý deň k vám zavíta. Nech láska v srdciach ukrýta sa mocným prúdom vyroní, keď zvonček sladko zazvoní. V novom roku nech vám zdravie dobre slúži, nech pokoj vám zavládne v duši...“

Jana Krížová za DFS Drienka

10. výročie Základnej umeleckej školy

Prvá časť

Základná umelecká škola v Slovenskej Ľupči píše desiaty školský rok svojej histórie. V živote spoločnosti to pravdepodobne veľa neznamená, ale v živote školy, ktorá dovtedy existovala len ako detašované pracovisko alebo pobočka, je to poriadny skok.

Všetci moji vekovo približne rovnakí súptníci sa istotne pamätajú na nábor do ľudovej školy umenia v 60. rokoch. Vytvorili sme počtom slušný žiacku základňu, ale patrili sme pod Ľudovú školu umenia Hronov. Neskoršie pod Brusno, a tak to ostalo dlhé desaťročia.

Na starostovskej stoličke sedel Peter Lakomčík a vtedy sa ťady začali hýbať.

Spomína:

„Rok 2006 bol v školstve prelomový. Školská reforma priniesla zmenu kompetencií – delenie škôl a školských zariadení podľa prenesených a originálnych kompetencií zaradilo ZUŠ-ky pod obce a mestá, ony boli ich zriaďovateľmi. Začali platiť tzv. normatívy na žiaka, pridelené štátom, ale posledné slovo pri rozdeľovaní finančných prostriedkov z balíka, ktorý obec dostala, mal zriaďovateľ. Bol som vtedy v Rade školy – pokračuje Peter Lakomčík – keď som začal vnímať isté problémy v tejto škole, ktoré pramenili z netransparentného financovania vtedajšieho zriaďovateľa. Odrazu peniaze chýbali. Nielen na chod školy ako takej (našej pobočky), ale aj na platy učiteľov. O staré priestory na Cambelovej ulici, kde umelecká škola sídlila, sa Brusno jednoducho nestaralo. My sme dali vybudovať sociálne zariadenia, roky sme doťovali výtvarný odbor, aby deti mali s čím pracovať. Podporovali sme našich žiakov v Ľupči, ako sa dalo. Kam sa financie strácali? Jednoducho si ich Brusno ponechávalo na iné kapitálové výdavky. Čítil som z rozhovorov s našimi učiteľmi, že boli sklamaní, nespokojní, strácali istotu. Veľmi ma to mrzelo,

Prierez rokmi po súčasnosť

Stará budova ZUŠ

veď filozofia Ľupče, čo sa týka podpory kultúry a umenia, bola úplne iná. Aj vtedy tu pracovalo niekoľko spolkov, kultúrnych nadšencov, súborov, vybudovaný bol Dom remesiel – doteraz navštevovaný a vyhľadávaný. Ľupčianske deti tvorili kultúru svojimi koncertmi,

výstavami, divadielkami. Zobrali sme to teda do vlastných rúk s jediným cieľom – mať vlastnú samostatnú ZUŠ-ku.

Jeho pravou rukou v ceste za osamostatnením bol Ivo Petrík – dovtedajší zástupca a učiteľ v Brusne – ktorý bol presvedčený,

že nie všetko, čo sa tam dialo, bolo správne. Začala sa spoločná cesta získania štatútu školy, a to nielen tá obrazná, ale doslovná – niekoľko spoločných ciest smerovalo na ministerstvo do Bratislavy. Bolo nutné pracovníkov ministerstva presvedčiť, argumentovať, splniť potrebné podmienky.

Pokračuje Peter Lakomčík – Do Bratislavy sme išli so žiadosťou na rozdelenie školy (vtedajšej ZUŠ Brusno) na dva samostatné subjekty – Brusno a Slovenská Ľupča. Presvedčili sme naše Obecné zastupiteľstvo správnymi argumentmi, že samostatná ZUŠ v Ľupči bude naša výhra. U nás doma dobrá vôľa zvíťazila. Museli sme splniť ešte požiadavky Bratislavy: mať dostatok žiakov, učiteľov, zabezpečiť budovu vhodnú pre vyučovací proces jednotlivých odborov. Tá na Cambelovej ulici bola absolútne nevyhovujúca, ZUŠ-ke sme ponúkli priestory bytu a niekoľkých tried v ZŠ. Všetko napokon skončilo k našej spokojnosti, odčlenili sme sa a ZUŠ Slovenská Ľupča bola zaradená do systému siete škôl.

Od septembra 2007 je tu teda naša škola Základná umelecká škola Slovenská Ľupča, plne organizovaná, tzn., že vyučovanie prebieha v 4 odboroch: hudobnom, výtvarnom, literárno-dramatickom a tanečnom.

Do roku 2013 sme boli v prenájatých priestoroch ZŠ, ale naše sny mať vlastné priestory neostali bez povšimnutia, a tak od roku 2013/2014 máme novučickú školu v trakte strešných priestorov ZŠ na Školskej ulici.

Ale o tom, ako to s nami pokračovalo a je, sa dozvieme v budúcom čísle LZ.

Nová ZUŠ na Školskej ulici

P.S.

Bývalí žiaci niekdajšej Ľudovej školy umenia, zaspomínajte si na žiacke roky, na vašich spolužiakov a učiteľov a poskytnite nám svoje zážitky v písomnej alebo fotografickej forme. Radi ich uverejníme a použijeme pri veľkom februárovom umeleckom programe.

**ZUŠ, Školská 16,
976 13 Slovenská Ľupča**
alebo zussilupca@gmail.com

Spracovala Miroslava Sedlíková

Výchovný koncert pre MŠ

Myšlienka pokračovať vo výchovných koncertoch pre naše lupčianske deti z MŠ aj tento školský rok zvíťazila. Pozvali sme si ich k nám 19. októbra a pripravili sme pre ne priam hudobno-dramatické predstavenie s jesennou tematikou. Pásmo skladiieb, pesničiek a vtipného rozprávania nútilo deti aktívne sa do deja zapájať – všetko v réžii pani učiteľky Zuzany Polónyovej a Renáty Solárikovej. Potom nasledovala už tradične tvorivá dielnička v našej výtvarnej triede – rovnako s motívom jesene, pod dohľadom pani učiteľky Jany Krajanovej.

Malé výtvary si deti odnášali so sebou a už sa všetci tešíme na predvianočný koncert u nás.

uč. Hraškovou, ktorá prišla v mene ZŠ v Selciach. Nechýbal u nás ani náš „sused“ p. riaditeľ René Kováčik so svojou p. zástupkyňou Renátou Maloveskou. A mnohí ďalší, ktorým sme sa mohli pochváliť, že už 10 rokov aktívne pracujeme a postupne aj začíname žať úspechy našej práce. Kratučký koncert bol ukážkou všetkého, čo u nás v škole ponúkame – od klasiky, cez populárnu pieseň až po folklór. Koncert vystriedalo autorské divadelné predstavenie „O schvaľovaní rozpočtu pre ZUŠ-ku“ z dielne mladých bábkarov našej školy.

Neformálne stretnutie pokračovalo v príjemnej debате všetkých zúčastnených.

šie. Bez ceny účasti neostali ani všetci ostatní, a tak si všetci niesli domov výbornú náladu aj malý suvenír pre radosť. Učiteľom ostal na cestu domov pocit, že hravo to všetko ide lepšie – dobre vedieť pre ďalšie dni ☺

Čítanie vo veži

Hneď na druhý deň sa naša ZUŠ-ka premenila na čítareň – alebo knižnicu?

14. novembra 2017 sa u nás „vo veži“ prvýkrát objavili Psíček a mačička z knihy J. Čapka. Podujatie, určené pre deti a ich rodičov či starých rodičov, hravou, ale hlavne zaujímavou formou predstavilo

rozprávku o psíkových roztrhaných gatkách. O tom, čo všetko sa v rozprávke stalo, prečítali deťom najstaršie žiačky nášho literárno-dramatického odboru spolu s ich pani učiteľkou Miroslavou Sedliačkovou.

Čítanie „vo veži“ chceme u nás zaviesť s určitou pravidelnosťou v príjemnom podvečernom čase. Tešíme sa na stretnutie pri ďalšej rozprávke.

Pozerajte plagáty a počúvajte oznamy, určite sa dozviete všetko včas.

Tešíme sa na vás u nás „vo veži“ – v našej ZUŠ-ke.

Učiteľia ZUŠ

Lepšie vedieť

Nestihli sme sa spamätať z jednej akcie a už sme chystali ďalšiu.

13. novembra 2017 žiaci prvej časti základného štúdia súťažili v predmete Hudobná náuka. Aká by to ale bola umelecká škola, keby súťaž bola obyčajná? Nebola veru, niesla sa v podobe televíznej súťaže Dobré vedieť pod názvom „Lepšie vedieť“ a mala medzi súťažiacimi aj divákmi veľký úspech. Zistili sme, že toho vieme dosť a odmeňovali sme nielen tých, čo vedeli najlep-

Prehliadka školy

Nezaspali sme u nás v ZUŠ-ke na vavrínoch, pracujeme a koncertujeme, ako sa na umeniachtivých aktéroch patrí. Oslavu nášho 10. výročia sme začali koncertom pre pozvaných hostí.

8. novembra 2017 sa u nás „vo veži“ stretlo veľa dôležitých ľudí nielen z našej obce, ale aj z okolia. Okrem nášho pána starostu Ing. Macáka sme privítali na slávnostnej prehliadke našej školy aj starostu z obce Selce p. Kupca spolu s p.

Slovo sa telom stalo

„I porodila svojho prvorodeného syna, zavinula ho do plienok, uložila ho do jasiel, lebo nebolo pre nich miesto v hostinci...“

Pripravujeme a tešíme sa na oslavu najkrajších sviatkov roka. Rozličné ponuky sa usilujú čím viacerých odviesť od podstaty tejto udalosti pred dvoch tisícročí, keď sa nebo spojilo so zemou, od sústreďeného pohľadu na Ježiša, jeho matku Máriu a sv. Jozefa.

Trvá silné pokušenie podobat sa Betlehemčanom pred dvoch tisícročí, uzatvorením sa do svojich starostí. Nenašli vo svojich príbytkoch miesto ani čas a ochotu venovať pozornosť Ježišovi. Podobné riešenie je príťažlivé i pre mnohých z nás. Máme toľko práce, záujmov a povinností, ktoré treba riešiť, a ešte je tu niekto, kto má na nás požiadavky, ktoré nás majú ovplyvniť a meniť naše zabehnuté spôsoby.

Nemožno prehliadnuť záujmy mocných a silných Herodesov, ktorí svojej moci a kariére podriadili všetko a robia všetko preto, aby Ježiša umlčali, odstránili, ba zabili. Vďaka podpore a sile médií, akoby rástla sila protikresťanského boja. Zaujímame postoj pokory a vďačnosti za všetko to, čo sme dostali od Boha už pri stvorení sveta i pri našom narodení. Dakujeme za všetko, čím nás obdaroval Ježiš svojím príchodom medzi nás, za jeho nesmiernu lásku k nám. Dakujeme denne za všetky nezaslúžené dary a deľme sa s tým, čo dostávame. Dávajme nielen to, čo je našou povinnosťou, budme veľkodušní voči Bohu i ľuďom, dávajme mierou bohatou. „Čím sa odovďačím Pánovi za všetko, čo mi dal?“ /Ž 116,12/

Všimnime si chudobu, ktorá v Betleheme dominovala extrémnym spôsobom. Maštal, chlad, zvieratá, jasle, slama, seno... Príchod toho Najvyššieho k nám sa odohral mimo ľudských obydlí, mimo záujmu ľudí, na okraji spoločnosti, v maštali medzi zvieratami...

Možno ste sa niekedy zamýšľali nad tým, prečo Boh poslal na svet svojho Syna až v takej chudobe. Iste, mohol podobne, ako pripravil na Jeho príchod Máriu, Jozefa, pripraviť miesto v dome niektorého spravidlivého z Betlehemčanov. Niektoré raz povedal, že to Boh urobil takto preto, aby mali k nemu zabezpečený prístup všetci, aby pre nikoho na ceste k nemu nezostali zatvorené dvere. Radikálna materiálna chudoba nesprievádzala len Ježišov príchod na svet. Žil ju dôsledne počas celého

života. „Lišky majú svoje skrýše, nebeské vtáky hniezda, ale Syn človeka nemá kde hlavu skloniť.“ /MT 8,20/

Materiálna chudoba a bohatstvo duše boli a sú spôsobom života mnohých kresťanov. Rehoľníci skladajú sluby čistoty, chudoby a poslušnosti a úlohou každého kresťana je usilovať sa o dokonalosť v láske, nebudovať bohatstvo materiálne, ale bohatstvo duchovné.

Iste, k svojmu životu potrebujeme aj materiálne prostriedky, ale beda, ak ich dáme na prvé najdôležitejšie miesto v našom živote, ak sa stanú jediným objektom nášho záujmu, ak im podriadime svoj duchovný život, ak si ich zamilujeme, na nich stavíme svoje šťastie, budúcnosť a nepoužívame ich len pre svoje základné potreby, pre službu a dobro iných ľudí.

Čím viac obmedzím seba, tým viac môžem rozdať. Ak sa dokážem uskromniť a uprednostniť chudobu materiálnu a kvalitne sýtiť dušu a ducha, vtedy môžem žiť naplno svoj život. „Veď čo osoží človeku, keby aj celý svet získal, a svojej duši by uškodil?“ /MK 8,36/

Jedna z najchudobnejších a najväčších osobností svätá Matka Tereza povedala: „Hlad na svete nie je preto, že nedokážeme nasýtiť chudobných, ale preto, že nedokážeme nasýtiť bohatých.“ My sme sa zamerali na zisk a jeho zvyšovanie, nadradili sme materiálne bohatstvo nad duchovné. Almužna akoby sa vytratila z nášho života. Ak aj niekoho obdarujeme, tak myslíme na to, aby sa nám to vrátilo. Chceme bohatnúť a mať čím viac, organizujeme petície, štrajky, protesty, sme si vedomí svojich práv, chceme všetky materiálne výhody, aby sme mali čo najviac pre seba, neberieme ohľad na svoje povinnosti a zodpovednosť, na tých, ktorí majú menej alebo aj nič. Netrápime sa nad situáciou tých, ktorí majú najmenej, často ani strechu nad hlavou, čo do úst pre

seba a rodinu. Často ani symbolicky nie sme ochotní pomôcť, vypočuť, odvrátime sa, keď nás o niečo žiadajú. Zaujímajú nás len vlastné materiálne dobro. Ako dlho by spoločnosť fungovala rodina či priateľstvo, ak by sme ich postavili na princípoch zisku? Nie je vari preto toľko rozbitých a rozhádzaných rodín, že sme sebeckí, myslíme viac na seba než na druhých a iných zotročujeme, ponížujeme, okrádame, ožobracujeme a chceme si ich podriadit svojím egocentrickým požiadavkám? Dokážeme aj v materiálnom dostatku či nadbytku hľadať riešenie v uskromnení sa, obmedzení seba a deliť sa s najchudobnejšími, ktorých máme vždy medzi sebou? Nezvykli sme si myslieť sebecky, investovať do zbytočnosti, najnovších technológií, drahého značkového oblečenia, luxusu, výberového jedla, ba hlúposti, aby sme dokázali svoju moc, silu, postavenie..., že my na to máme a existenčné problémy iných nechceme vidieť ani počuť a už vôbec sa s nimi deliť? Nenapomáhame svojím spôsobom života tomu, že takýchto ľudí pribúda? Dokážeme byť solidárni medzi sebou? Vieme, čo tento pojem znamená a vieme ho aj prejavovať? Neprežívame podobne aj tohtoročné Vianoce? Nerobia nám spoločnosť len médiá, hluk, plné bruchá, drahé a nepotrebné dary, výzdoba? Na skutočnú prípravu svojho srdca nemáme čas, ani to, žiaľ, dnes nie je trendom väčšiny národa. Čas na ozajstnú oslavu Ježišovho príchodu. Je v našom živote priestor pre modlitbu, Božie Slovo a kresťanské symboly, ktoré by nám túto udalosť ľudských dejín, príchod Spasiteľa, nielen pripomenuli ako historickú udalosť, ale aby sme Kristovi boli verní v každodenných situáciách? Ako chceme obstáť v rozhodujúcich životných chvíľach?

Ježiš prišiel pre nás a pre našu spásu. Sme ochotní počúvať Jeho slová?

Alebo si zijeme po svojom a komplikujeme tak život seba a svojim blízkym i vzdialeným ľuďom? Aj v riešení materiálnych otázok sa učme od Ježiša: Ten, ktorý pripravoval jeho príchod, Ján Krstiteľ, hovoril, keď sa ho zástupy pýtali: „Čo máme robiť?“ Odpovedal: „Kto má dvojce šiat, nech dá tomu, čo nemá nijaké a kto má jedlo, nech urobí podobne!“ Aj mýtníci prišli... „Nevymáhajte viac, ako vám určili!“ Pýtali sa ho aj vojaci: „A čo máme robiť my?“ Vrável im: „Nikoho netrápajte, nikomu nekrivdite a buďte spokojní so svojim žoldom!“ /Lk 3, 11 – 14/

Kto nie je spokojný s tým, čo má, ako bežne dnes vidíme vo svete politiky, umenia, športu, biznisu, médií..., ťažko bude mať niekedy dostatok. Vždy mu bude niečo chýbať. Život je možné postaviť na sebeckte alebo na láske.

Nemusi byť rozhodujúce ani to, koľko toho vlastníme. Ani sa neutešujeme tým, že sú aj horší od nás, ktorí by sa mali napraviť, keby sa rozdelili oni, viac by to pomohlo pri odstraňovaní biedy okolo nás. Všetci sme zodpovední aj za svet okolo nás. V láske je potrebné byť vynaliezavým. Podporujeme dobré diela, ktoré pomáhajú človeku budovať, robíť ho lepším a vnímavejším na Božie ponuky i na potreby ľudí. Dávajme aj duchovné dary. Obdarujeme úsmevom, dobrým slovom, pozdravom, záujmom, pomocou, modlitbou...

Na každom záleží, ako sa správame a hospodárime s tým, čo sme dostali od Boha. Či náš dar tomu druhému posluží k väčšiemu dobru v prítomnosti i vo večnosti. Kristus nás učí lásku a nikto z tých, ktorí ho v tom nasledovali, toho neľutovali, ale stali sa vnútorne bohatými, vyrovnanými, radostnými, lepšími príťažlivejšími aj pre ostatných. „Blaženejšie je dávať ako prijímať“ /Sk 20,35/

Prajem každému človeku, aby sme aj počas tohtoročných vianočných sviatkov prijali do svojho života ten najväčší dar, ktorý nám Boh dáva, Jeho samého, v synovi Ježišovi Kristovi, ktorý vzal na seba ľudskú prirodzenosť a prišiel na svet, aby človeku daroval večný život. Láska, ktorá leží v jasliach, nech obmäkčí naše srdcia, aby sme i v novom roku dokázali v službe lásky k blízkym zvestovať svetlu radosťnú zvesť, ktorú prišli oznámiť anjeli nad Betlehemom.

Prajem všetkým ľuďom ako váš duchovný otec požehnané vianočné sviatky a Božími milosťami naplnený rok 2018

Mgr. Peter Ivanič, dekan

Stručne z rokovania obecného zastupiteľstva z 31.10.2017

schvaľuje

Zverejnenie zámeru prenechať majetok obce do nájmu priamym prenájmom - nebytové priestory o výmere 74 m², na účely vytvorenia prevádzky KGB (kebab, gyroš, bageta) - predajňa s rýchlym občerstvením -najmenej za také nájomné, za aké sa v tom čase a na tom mieste obvykle prenechávajú do nájmu na dohodnutý účel veci toho istého druhu (19,92 €/m²/rok), na dobu neurčitú. V stanove-

nej výške nájomného nie sú zahrnuté poplatky za energiu.

Zverejnenie zámeru, prenechať majetok obce do nájmu priamym

prenájmom - nebytové priestory o výmere 56 m², na účely otvorenia prevádzky Veterinárnej ambulancie pre zabezpečenie veterinárnej starostlivosti o zvieratá a Strihací salón pre zvieratá -najmenej za také nájomné, za aké sa v tom čase a na tom mieste obvykle prenechávajú do nájmu na dohodnutý účel veci toho istého druhu (19,92 €/m²/rok), na dobu neurčitú. V stanovenej výške nájomného nie sú zahrnuté poplatky za energiu.

Blahoželanie

Všetko znáša, všetko verí, všetko dúfa, všetko vydrží. Láska nikdy nezanechá. (1Kor 13, 7-8)

Dňa 11. novembra 2017 oslávili 50. výročie sobáša naši rodičia a starí rodičia

Ján a Eva Majerovci

Milí rodičia, všetko najlepšie do ďalších rokov spoločného života, pevné zdravie, radosť, pokoj a lásku v srdci Vám prajú deti Ján, Ivan Lubkou, Eva s Františkom a vnúčatá Natália, Martin, Bronka, Tatianka a Sandra

Harmonogram zberu plastov na rok 2018

január	11
február	8
marec	8
apríl	5

máj	3 + 31
jún	28
júl	26
august	23

september	20
október	18
november	15
december	13

Upozornenie

Pri zbere plastov sa už nebudú vracat prázdne vrecia späť. Občania, bývajúci v rodinných domoch, dostanú balík vriec na

celý rok 2018, v balíku je 15 kusov. Vyzdvihnúť si ich môžete na obecnom úrade. Pre obyvateľov bytových do-

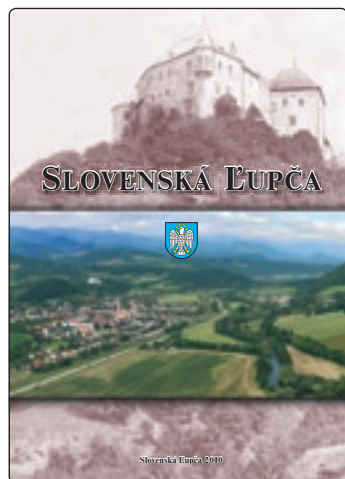
mov sa spôsob zberu triedeného odpadu nemení.

Ponúkame na predaj smetné nádoby 120 l, na kolieskach. Cena 25 €.

Akcia

Dávame do pozornosti vianočnú a novoročnú akciu:

Monografia Slovenská Ľupča
cena 5 €

Slovenská Ľupča - Ako si tu našli - cena 5 €

Zakúpiť si ich môžete na obecnom úrade a knižnici MKS.

Spomienka

V decembri sme si pripomenuli 5. výročie úmrtia milovaného manžela, otca a príbuzného

Igora Kúdelku

Kto ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku.

Ďakuje smútiaca rodina

Opustili nás

V septembri:

**Etela Vančová
Marcela Facunová
Jozef Mitter**

V októbri:

**Marian Donoval
Zuzana Kontúrová
Zora Chovancová
Emília Sekerešová
Milan Majer**

V novembri:

**Oľga Smrtníková
Eduard Adamovič**

Dobrovoľne prinášame radosť

Tak, tridsať rokov sme oslávili a ponorili sme sa do ďalšej práce. Nedá sa to nazvať prácou, keď sa tam stretávame dobrovoľne a ešte nám to prináša aj radosť. Aj v našom kolektíve sa udiali nejaké zmeny, ktoré boli potrebné, aby nás naštartovali vpred. V prvom rade sa nám vymenili deti, staršie odišli. Buď zakotvili v iných súboroch, alebo len zostali priaznivcami folklóru. Ale nebudeme sa sťažovať, deti je viac než dosť a máme z nich radosť, je ich vyše stovky. Po dlhoročnom pôsobení v role vedúcej hudby nastala tiež výmena. Rozlúčila sa s nami Zuzka Michalcová-Kučeráková a hudbu po nej prevzala mladá

krv, a to Renátka Soláriková, ktorá sa zhostila úloh veľmi dobre. Neбудem hodnotiť tance a choreografie, to majú na starosti naši dvaja mladí kolegovia Matúš a Samuel. Deti ich majú veľmi radi a vidieť to aj na tancoch, ktoré postavili. A už smerujem aj k iným členom-nečlenom nášho súboru, a to k rodičom. Jednou je Lucka Belková, mamina tancujúcej Viktorky, ktorá nám chodí pomáhať pondelky a dáva do pucu nôžky našich tanečníčok. Ďalšími dobrodincami sú manželka Katka a Janko Gondovci, ktorí sú našimi dvornými fotografmi, Katka

sa stará aj o našu webovú stránku súboru. Musím spomenúť aj rodičov ďalších detí, a to manželov Ambrozovcov, bez ktorých

vá zabíjačka. Tento rok plánujeme oslaviť spolu aj Silvestra pod názvom "Silvestrovské lahodenie", na ktoré vás aj touto cestou DFS Dratvárik pozýva. Nespomenula som Mikuláša pre naše deti alebo v čase vianočnom aj vystúpenie v kostoloch pod názvom "Radujte sa, valasi!", ako aj koledovanie našich koledníkov na Štedrý deň, keď vám do vašich príbýtkov prinášajú radostnú novinu a delia sa s vami o pohodu a pokoj vianočných sviatkov.

Tak na záver už len slovo – ďakujeme vám za vaše deti.

**Za vedenie DFS Dratvárik
Milka Debnáriková**

neurobíme ani jednu prezenčku či nejakú tú tabuľku, a hlavne starajú sa o výber peňazí na čokoľvek, čo treba. S takouto skupinou, ako aj s inými rodičmi, sa spolupracuje veľmi dobre a je radosť vymýšľať všelijaké akcie, ktoré spájajú nielen deti, ale aj nás dospelých. Sú to napr. Harmatanec – stretnutie a zábava rodičov v krojoch, Juniáles – spoločná opekačka, fašiangy-

Kolobeh

Ja už ani neviem, koľko spotečných tričiek som videl. Ja už ani neviem, koľko krojov som zavesil, koľko košiel či nohavíc poskladal. Nevie, na koľkých prstoch by som dokázal spočítať moje vykričané hlasivky či počet mojich prevrátených očí nad všelijakými chybičkami. Koľkokrát boli moje pripomienky „odmenené“ len nezaujímavým prehodením ofiny, poprípade pohľadmi plnými ignorácie. Veľakrát som sa cítil ako ten všetkým známy opakovací papagáj, ktorý deťom vysvetľuje to isté, no ony to z nejakých nepochopiteľných príčin nedokážu vstrebať a napraviť. Veľakrát som sa pýtal tej staršej generácie, ktorá ma po-

znala ešte vtedy, keď som bol dieťaťom, či aj my sme boli takí. A oni mi s jemným úšľabkom na tvári

odpovedali, že sme boli ešte horší. Nečakal som takúto odpoveď, preto boli moje reakcie rôzne. No myslím, že zvíťazili tie dobré, pretože ma to napokon motivovalo pracovať oveľa viac a tvrdšie. Snažil som sa tie deti hlavne pochopiť. Lebo ako doba napreduje, tak aj mládež sa posúva milovými krokmi vpred. Preto je potrebné, aby dostávali aj kúsok niečoho iného. Niečoho, čo je pre nás možno niekedy menej príjemné. Občas im dospelí musia ukázať, že aj v nich sa tam niekde vo vnútri ukrýva dieťa. Preto im ďakujem. Ďakujem im za to, že stále žijú a to dieťa, ukryté vo mne.

**Za vedenie DFS Dratvárik
Samuel Debnárik**

Spolupráca

Bola som trochu zaskočená, keď ma vedúci DFS Dratvárika oslovili a poprosili o spoluprácu. Zuzka odchádzala a oni potrebovali pomôcť s hudbou. Moje deti chodia do súboru od 4. rokov. Tanec ich pohltil. Chodia tam s radosťou aj kvôli dobrému kolektívu detí a vedúcich. Musím priznať, že folklór je aj moja slabosť. Veľakrát som s obdivom sledovala nácviky detí a mala som chuť „zakrepiť“ si s nimi. Najskôr moja spolupráca s nimi vyzerala len na skúšku, ale teraz môžem povedať dievčatám a chlapcom z hudby, že sa teším na ďalšiu spoluprácu s nimi.

Renata Soláriková

Vznikli sme pri obci

Slovenskú Lupču reprezentujeme už 31 rokov.

Rok sa nám kráti a rýchlo sa končí. Nedávno sme oslavovali výročie založenia Detského folklórneho súboru Dratvárik a už je rok po oslave. Rýchlo prebehol čas.

Medzitým sme počas roka absolvovali množstvo vystúpení, pričom sme potešili mnohých divákov. Tiež sme pripravili spoločenské akcie alebo sme sa na nich zúčastnili.

V januári sme začali Harmatancom, zábavou záujemcov v krojoch a pri ľudovej muzike. Osvedčila sa a už máme prihlásených záujemcov aj na budúci rok.

Naše predstavenie videli diváci na 22. ročníku fašiangového festivalu v Čiernom Balogu, kde sme neskromne patrili k najlepším účinkujúcim.

Organizačne sme pripravili fašiangové vystúpenie DFS Dratvárik a FS Partizán v Slovenskej Lupči, ktoré hovoreným slovom sprevádzal nestor folklóru pán Igor Kováčovič. Dobrotu, pripravené našimi rodičmi, mohli okoštovať všetci diváci, ktorých priviedol na pľac k MKS záujem o nami ponúknuté slovo, pieseň, tanec a spomienky, ako prebiehali fašange v minulosti.

Pred Veľkou nocou sme, ako býva zvykom, maľovali vajčka a plietli korbáče. Je to veľmi dobré pripomenutie si zvykov našich predkov. Maľovanými vajčkami sme vyzdobili park pred obecným úradom.

Stalo sa nám aj to, že pre zlé počasie bolo dohodnuté vystúpenie zrušené. Žiaľ, v Badíne nemajú náhradný priestor, kde by sa v nepriaznivom počasi dalo vystúpenie absolvovať. Tak sme my ako aj diváci ostali trochu smutní.

Aj mestské časti si chcú pripomínať zvykoslovie našich predkov. Občianske združenie spoločenstvo Rudlová-Sasová zorganizovalo akciu Máj zelený, kde ešte posled-

nýkrát na Slovensku vystúpili naše deti, ktoré už odišli do FS Partizán. Vystúpenie bolo na lúke za veľmi pekného počasia, čo sme využili aj na fotografovanie.

Máj bol bohatý na vystúpenia v blízkom okolí, čo sme potvrdili aj účasťou na Tonkovičových oslavách v Podkoniciach na futbalovom ihrisku. Tu sa prvýkrát hudba predstavila pod novým vedením Renátky Solárikovej, ktorá sa zhostila svojej záľuby veľmi dobre a svojím nadšením ovplyvnila aj hrajúce a vystupujúce deti.

Na Turičnom jarmoku v našej rodnej Slovenskej Lupči sme absolvovali sprievod, potom sme vystupovali s menšími deťmi na malej scéne pred evanjelickým kostolom a následne s väčšími deťmi sme vystupovali na veľkej scéne v parku. Zázemie na celý deň nám poskytli na dvore evanjelickej farskej záhrady, za čo im veľmi pekne ďakujeme.

Začiatkom prázdnin sme sa poďakovali za zázemie vo farskej záhrade vystúpením pre evanjelický cirkevný zbor v Šalkovej. Vystúpenie dopadlo výborne a spokojnosť divákov potvrdil potlesk a osobne pán farár Jakuš. Tešíme sa na ďalšiu spoluprácu.

V mesiaci jún, pred skončením školského roku sme absolvovali zahraničný zájazd s cieľom vystupovať na Medzinárodnom folklórnom festivale v Gréckej Paralii. Okrem folklóru z iných krajín sa deti dozvedeli mnohé z gréckej histórie, nakoľko sme sa pohybovali priamo pod Olympom.

Hneď po návrate z Grécka sme vystupovali na folklórnom festivale Klenovská Rontouka.

Naše deti Ema, Gabika a Lujza robili aj konferencierov programu, ktorým si úplne získali zúčastnených divákov.

Tohto roku sme mali kratšie prázdniny, lebo nám do nich vstúpilo viac neplánovaných vystúpení.

Prvé vystúpenie bolo v Pohronskom Bukovci pri príležitosti výročia SNP. Podarilo sa a my sme spokojní s pocitom dobre odvedeného vystúpenia zjedli ponúknutý guláš.

Ďalšie vystúpenie sme mali doma na futbalovom ihrisku pri príležitosti zapálenia Vetry zvrchovanosti. Zážitkom pre deti okrem vystúpenia bolo aj zapálenie vetry, ktorú paradoxne pripravili hasiči.

Tretie vystúpenie nám ponúkli pri príležitosti konania akcie Hradné huky na hrade v Slovenskej Lupči. Nakoniec nebolo na hrade, lebo počasie nedovolilo využiť pripravené pódium na hradnom nádvorí. Vystupovali sme v MKS a po nás pokračoval program s dohodnutými hosťami.

Tohto roku sme sa zúčastnili aj na Luteránskej procesii, ale nie ako vystupujúci, ale ako účastníci súťaže. Podarenú luteránsku procesiu zjedli naše deti na nasledujúcom vystúpení.

Začal sa nový školský rok, prišli nové deti a mnohé činnosti začínajú od začiatku, tak ako každý rok.

Október už tradične navštevujeme dôchodcov v Slovenskej Lupči, pripínáme im ich mladost a deti ich potešia hudbou a tancom na sklonku života. Žiaľ, odpadlo nám dohodnuté a pripravené vystúpenie v Domove dôchodcov v Banskej Bystrici, z dôvodu rekonštrukcie objektu.

Pripravujeme aj sústredenie na chate v Ľubietovej, na ktorom chceme urobiť nové tance a zdokonaľiť už pripravené. Priprav na vystupovanie nie je nikdy dosť. Vždy je čo zdokonaľovať, vymýšľať a dotahovať k spokojnosti našej aj divákov.

Do konca roka nás ešte čakajú dve vystúpenia v Bratislave v Zrkadlovom háji a na Vianočných trhoch. Tešíme sa aj na stretnutie so súborom Hájenka, s ktorým sme spolu vystupovali vlani na Radvanskom jarmoku a Luteránskej procesii.

Po vianočnom vystúpení v kostole, koledovaní po domácnostiach sa všetci, deti aj my dospelí tešíme na niekoľko dní odpočinku v kruhu rodiny.

Záverom ďakujeme obci za stálu podporu – finančnú aj morálnu. Stále sa budeme revanšovať dobrou reprezentáciou obce doma aj vo svete.

V novom roku prajeme všetkým veľa zdravia, šťastia, pohody a veľa úsmevov v tvári

Za vedenie DFS Dratvárik Juraj Dávid

Čo dať na papier

Dlho som rozmýšľala, čo napísať. Ani si už nepamätám, ako sme sa my rodičia ocitli v „dratvárikovskej rodine“. Deti začali navštevovať súbor a od začiatku sa im tam veľmi páčilo. Láska k folklóru potiahla aj nás, a to či už krojmi, či piesňami a nakoniec aj fotením. Keďže tancovať ani spievať nevieme, tešíme sa z toho, že sa o to snažia deti. Defom ide všetko akosi ľahšie, keď chcú.

Určite mi všetci rodičia dajú za pravdu, že prežívame najkrajší pocit, keď vidíme naše deti oblečené v krásnych krojoch. Srdce nám zaplaví radosť a pýcha, keď deti vystúpia na javisko. Oči rodičov nevidia žiadne chyby, aj keď to nejde na sto percent. Hrdosť nás sprevádza, keď sa prsty na klávesoch nepomýlia, spievajúce hlasy sa netrasú a tancujúce nôžky sú ľahučké.

Deti si hľadajú v súbore nové priateľstvá, z ktorých niektoré vydržia možno až do dospelosti. Učia sa potrebe zodpovednosti a samostatnosti. Rozvíjajú potlačť trému a prejaviť odvahu vystúpiť pred veľké množstvo ľudí. Odmenou za toto úsilie im je určite aj to, že môžu navštevovať rôzne mestá po okolí, ale aj zahraničné krajiny, kam by sa možno niektoré inak nikdy nedostali.

Klobúk dole dávam hlavne predvedúcimi, ktorí majú ešte stále veľa elánu a sily. Neboja sa pustiť do práce s týmito deťmi každý rok odznova. Obetujú svoj voľný čas, aby deti naučili tancovať, spievať, zdokonaľovať sa v hre na hudobných nástrojoch, ale aj spolupracovať v kolektíve. Mladí chlapci Samuel a Matúš musia stále vymýšľať nové choreografie zaujímavé pre deti aj pre divákov. A aby toho nebolo málo, pripomínajú deťom staré zvyky, ktoré patria do nášho regiónu – Morenu, Fašiangy, pletenie korbáčov a maľovanie vajčiek.

Želám vedúcim aj naďalej veľa sily.

Za rodičov detí, navštevujúcich DFS Dratvárik,

Katarína Gondová

PRI PRÍLEŽITOSTI BLÍŽIACICH SA SVIATKOV VIANOC
SI VÁS SRDEČNE DOVOEJEME POZVAŤ
NA UVEDENIE ZVYKOSLOVNÉHO
VIANOČNÉHO PROGRAMU
DFS DRATVÁRIK
A FS PARTIZÁN
POD NÁZVOM

**„RADUJME SA,
VALASI!“**

DŇA 25.12.2017
V RÍMSKOKATOLÍCKOM
KOSTOLE
ČAS 15:00

OBEC
**SLOVENSKÁ
ĽUPČA**

**DFS DRATVÁRIK
SLOVENSKÁ ĽUPČA**

**SILVESTROVSKÉ LAHODENIE
2017**

Kedy: 31.12.2017 o 19⁰⁰ hod
Kde: MKS Slovenská Ľupča
Vstupné: 20€

DJ YETI & SONNY

V cene je: prípitok, večera, káva, zákusok, šampanské, ohňostroja a popolnočné občerstvenie.
Vstupenky si môžete zakúpiť v MKS Slov. Ľupča, počas skúšky DFS Dratvárik
v dňoch Po a Pi od 16⁰⁰ - 18⁰⁰ hod. u p. Ambrozovej 0908 224 664 (volať po 16⁰⁰ hod.)

